

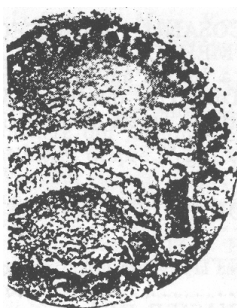
MUZEUL REGIUNII PORTILOR DE FIER

Seria Etnografie

DROBETA

XXIII

DROBETA TURNU SEVERIN
2013

REFERENȚI ȘTIINȚIFICI

Dr. Cornel Bălosu
Dr. Isidor Chicet
Drd. Lucian Nicolae Robu
Dr. Cătălin Nicolae Pătroi

COLEGIUL DE REDACȚIE

Varvara Magdalena Măneanu
Florentina Pleniceanu
Ecaterina Bosoancă

EDITOR IMAGE

Magdalena Trăistaru

ADRESA REDACȚIEI**MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER**

Str. Independenței nr. 2
220160 Drobeta Turnu Severin
Tel. 0040252/312177
Tel/Fax 0040252/320027
E-mail: muzeulpdf@rdslink.ro

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor și studiilor revine în întregime autorilor

ISSN 2248-2156
ISSN-L 2248-2156

NEAMURI DE MOȘNENI DIN HOTARELE BALTA, CIREȘU ȘI VECINĂȚĂȚI, ATESTATE DE TRADIȚIE ȘI DOCUMENTE

Nicolae Chipurici

Familles de paysans libres des villages Balta et Cireșu. Lignées et voisinages attestés par tradition et documents. L'étude traite de la naissance et de l'évolution des familles et lignées des paysans libres, maîtres de terres dans les villages Balta et Cireșu. Après l'histoire du problème l'auteur décrit l'évolution des lignées descendentes d'un ancêtre commun (*tei*), tel le cas du grand aïeul Dumitrașco Iuzbașa, du grand aïeul Nicola fils de Medonea, du grand aïeul Tudor.

Au fil du temps les familles ont grandi et grâce aux alliances matrimoniales se sont ramifiées et ont acquis de nouvelles lignées. Ce fut le cas des Duncescu, des Zoican, des Sitaru, des Anițescu. Parmi les membres des familles présentées certains personnages furent admis et se sont distingués dans les rangs de la petite noblesse du pays. Ce fut le cas de l'aïeul Căciulat Spătar, Lupu Buliga Capitain, Grand aga, Dumitrașcu Iuzbașa, Constantin Vătaf, Radu Zoican Capitain, Ghiță Sitaru Boiernaș, Constantin Bălțeanu Boier de Balta, Ion Bădescu Logofăt, Gligore Vătaf de Cireșu, Nicolae Bălțeanu Pitar, Nicolae Zoican Jupân, Jitianu de Topolnița Jupân, Dumitrașco Mazil.

Mots clé: Mehedinți, Balta, Cireșu, généalogie, ancêtre, lignée

Cuvinte cheie: Mehedinți, Balta, Cireșu, genealogie, strămoș, neam

Curiozitatea și interesul celor înrudiți prin sânge și/sau alianță-adică apartenența lor la un neam, spiță de neam, familie, *tei*¹, au un trecut și o istorie care au început odată cu moșul fiecărei comunități.

Noțiunea de neam are desigur, multe înțelesuri, între care și pe acela de totalitate a urmașilor marilor boieri care au deținut dregătorii (demnități în Țara Românească și Moldova; totalitatea ascendenților și/sau descendenților unui nobil, a unei familii etc.

O știință specială a istoriei, numită genealogie, se ocupă cu studiul nașterii și evoluției neamurilor, spițelor de neam (*tei*) familiilor etc., precum și cu înrudirile care se stabilesc între persoanele unei epoci date și cu rolul pe care înrudirile îl joacă în desfășurarea unor evenimente și fapte politice, economice, sociale și culturale.

De asemenea, genealogia se ocupă cu modul de înșiruire cronologică și sistematică a membrilor unui neam, spițe, familie pentru a fi

¹ În arhive se păstrează documente în care noțiunea de "tei" are înțelesul de moșul din care descind cetași moșneni și șefii lor. Spre exemplu: "Ioan Frențescu și cetașii lui din teiul Frențesc, Barbul Petrinean cu cetașii lui din teiul Mărculesc, popa Ștefan cu cetașii lui din teiul Mărculesc, popa Ștefan cu cetașii lui din teiul Izbășesc." (Arh. Naț.-Drobeta Turnu Severin, fond Judecătoria Baia de Aramă, ds. 1(420)/1914, f. 108-109).

puse în evidență originea și gradul de rudenie ale persoanelor descendente sau ascendente dintr-un autor comun (moș, tei, boier, nobil)².

Este necesar și important de menționat faptul că mult timp înșiruirea cronologică și sistematică a membrilor unei familii, spițe genealogice sau spițe de neam, precum și gradul de rudenie a descendenților dintr-un autor comun nu se făceau în scris, ci oral (prin viu grai), de la tată la fiu și de la o generație la alta, adică cu ajutorul tradiției. Este ceea ce, mai târziu, specialiștii au numit genealogia profană.³

În țara noastră numai în Transilvania, locurile de adevărate (notariale) au alcătuit serii de documente referitoare la probleme genealogice ale familiilor de nobili din secolele XVI-XIX.

De la mijlocul secolului al XIX-lea au început să apară puține preocupări de cercetare pe teme de genealogie privind familii nobiliare și boierești de pe teritoriul românesc. Astfel, în anul 1842 la Iași a fost tipărită lucrarea *Genealogia familiei Sturza sau Turza*. Ioan Pușcariu a scos lucrarea *Date istorice asupra familiilor nobiliare din Transilvania*, două volume. Ștefan Crețulescu a publicat *Arborele genealogic*, nr.1 și 2, iar Constantin Sion *Arhondologia Moldovei*. În anul 1897, A. D. Xenopol a scos de sub tipar *Istoria și genealogia casei Callimaki*, iar în 1899, dr. I. Sbierea a publicat cartea *Familia Sbierea și amintiri din viață*.

Aceste lucrări au fost consultate de Octav-George Lecca în vederea alcătuirii și publicării în 1899, a lucrării sale, rămasă de referință până în prezent, *Familii boierești române. Istorie și genealogie (după izvoare autentice)*⁴.

Din cercetarea *Catalogului publicațiilor Academiei Române, 1867-1937* rezultă că la lucrările de genealogie mai înainte menționate s-au mai adăugat alte câteva: Nicolae Iorga, *Neamul lui Petre Șchiopu(..)*, (Memorii istorice, seria III, tomul VIII); Ștefan Meteș, *Contribuții noi privitoare la familia boierească Buhuș din Moldova* (Memorii istorice, seria III, tomul VII); Radu Rosetti, *Note genealogice și biografice despre familiile Buhuș și Rosetti, foști proprietari ai moșiei Bohotinului* (Analele Academiei, XXVIII, ist. 10)⁵.

² " Arborele genealogic este o reprezentare grafică înfățișată de obicei sub forma unui arbore cu ramurile dintr-un trunchi comun, care redau filiația membrilor unui neam, familie etc., și indică gradul de înrudenie dintre aceștia. Într-un anumit sens, arborele genealogic este sinonim cu spița genealogică și cea de neam. Spița genealogică este lista șirului de persoane care descind dintr-un autor comun, fie după tată, fie după mamă, iar spița de neam este o variantă a tablei descendenților după tată, în succesiunea generațiilor." (Direcția Generală a Arhivelor Statului, *Dicționarul științelor speciale ale istoriei*. Edit. științifică și Enciclopedică, București, 1982, p.126)

³ Mai pe larg despre această formă de genealogie la Romulus Vulcănescu, *Dicționar de Etnografie*, Editura Albatros, București, 1979, p. 147

⁴ Octav-George Lecca, *Familii boierești române. Istorie și genealogie (după izvoare autentice)*. Editura Minerva, București, 1899. În anul 1999 această lucrare, cu adnotări, completări și desene de Mateiu Caragiale, în ediție de Alexandru Condeescu, a fost retipărită de Fundația Culturală Libra și Editura Muzeul Literaturii Române București, 6 de pagini.

⁵ *Catalogul publicațiilor Academiei Române 1867-1937.I, Cronologic II Alfabetice*. Academia Română, București, 1937, p.214

Cum era de așteptat, în perioada 1945-1989, boierimea, fiind tratată ca o clasă conservatoare, nereformabilă și nocivă noii societăți socialiste în România *"eliberată de exploatare"*, istoria ei a fost ignorată și exclusă totalmente de către istoriografia acestei perioade⁶.

Așadar, bibliografia lucrărilor de genealogie despre boierimea română este extrem de mică și necuprinzătoare. Necuprinzătoare și chiar inexistentă pentru cele patru categorii de boieri, care, după Dimitrie Cantemir, erau următoarele: din prima categorie făceau parte cei care erau puși chiar de domn în funcțiile mari ale țării sau erau născuți dintr-un neam; din a doua categorie făceau parte curtenii sau cei de la curtea domnului, care, pentru slujbele lor, dobândeau în dar un sat sau mai multe. Călărașii, care pentru moșia ce le era dată de domn mergeau la război pe cheltuiala lor, erau a treia stare (categorie) de boieri. Moșnenii (răzeșii), care locuiau mai mulți în sate și lucrau moșia cu slugile lor, erau cea din urmă categorie a boierilor. Ei erau intermediari între boieri și țăranii și li se mai zicea *neamuri*⁷.

Referindu-se la moșneni, răzeși, și la rolul însemnat jucat de ei în decursul evului mediu românesc, Octav-George Lecca concluzionează că aceștia au fost, față de boieri, ca vasalii față de seniori. Liberi pe moșia lor, dobândită prin recompense domnești pentru vitejie sau servicii, moșnenii părăseau câmpul ca să meargă la război (*hommes d'armes*). Din rândurile lor au făcut parte și *mazălii*, adică boieri decăzuți din stăpânirile și demnitățile lor. Acestora li se mai spunea boiernași, boieri vechi ziși de neam⁸.

În pofida locului și rolului însemnat jucat de moșneni⁹, neamurile acestora nu au avut parte de preocuparea și condeiul istoricilor și genealogiștilor.

Investigațiile noastre (pe care, recunoaștem a nu le fi reușit exhaustive) nu au depistat decât pe Nicolae Iorga cu articole: *Neamul Agarici. Răzeși fălticeni și vasluești* (în *Analele Academiei*, XXXVII, Istorie); *Moșnenii din Cremenari* (în *Memorii istorice*, seria III, tomul XII); *Moșnenii de pe Verbitău și de pe Valea Buzăului* (în *Memorii istorice*, seria III, tomul XII).

Bogate și documentate informații pentru genealogia unor boieri și moșneni mehedinteni conțin cartea Sarmizei Cretzianu: *De pe valea Motrului* (1941-reeditată în 1972) și mai ales, lucrările lui Mite Măneanu: *Boierimea din Oltenia în perioada Regulamentului Organic* (în revista *Porțile de Fier*, III, 1998, p.1-7); *Boierimea din Oltenia în perioada 1821-1864*, Editura MJM, Craiova, 2005; *Boierii din Oltenia în secolul al XIX-lea*, Editura Tipo Radical,

⁶ Consultarea sumarului lucrării lui Robert Deutsch, *Istoricii și știința istorică din România, 1944-1969*, Editura științifică, București, 1970-1989 și, din nefericire și după 1990.

⁷ Cf. Octav-George Lecca, lucr. Cit., p. 16-17

⁸ Ibidem, p. 29-30. Au fost și moșneni care au ajuns, în mod merituos sau parvenit, în rândul boierimii mari, mijlocii ori mici

⁹ În hotarul satului Balta-Mehedinți au fost moșneni precum Căciulă spătarul, Dumitrașcu iuzbașa, aga Buliga, căpitani de panduri, jupani, vătăfi, logofeți, mazili, jupănese, jupănițe, boieri din prima jumătate a sec. al XIX-lea

Drobeta Turnu Severin, 2008; *Repere istorice și culturale în Oltenia epocii moderne*, Editura MJM, Craiova, 2008 ș.a.¹⁰

Cât privește pe moșnenii stăpâni în hotarul satului Balta-Mehedinți și neamurile lor, nu s-a scris și publicat niciun material, ceea ce nici nu este surprinzător, dacă avem în vedere cât de puține materiale despre moșnenii și genealogia lor în întreaga țară au fost publicate până în prezent.

În 25 octombrie 1826, pe baza informațiilor păstrate prin viu grai de la o generație la alta despre moșii și neamurile lor, moșnenii din hotarul Balta-Mehedinți au întocmit, în scris, un zapis de învoire cum să stăpânească după moșii lor.

În acest scop, apelând la tradiția locală (genealogia profană), au stabilit, pentru prima dată, care au fost moșii din care descind ca să știe cum să împartă hotarele Balta și Cireșu cei trei moși Bălteni, respectiv după Căciulat spătaru, cei de la Cireșu¹¹.

Principalul moșnean informator pentru alcătuirea acestui zapis de învoire a fost bătrânul Iovan Lăzărescu, iar această învoire a fost scrisă *"de popa Costandin sân popa Costandin Băltianu cu zisa tuturor moșnenilor"*¹².

De comun acord și fără niciun alt document scris în referire, moșnenii Bălteni au stabilit că se trag din trei moși mari : Dumitrașco Iuzbașa, Nicola și Tudor, toți feciorii lui Pătru Medonia. Ion Bobârsă cu ceata lui de moșneni Cireșeni au adus în sprijinul cererii lor porunca domnească din 30 iunie 1547 (7055) dată slujbașului domnesc Căciulat spătaru¹³.

Zapisul de învoire din 25 octombrie 1826, în afară de moșii mari ai moșnenilor, ne dezvăluie care erau cetele de moșneni, șefii lor și moșii cei mai apropiați ai acestora, la mijlocul deceniului trei al sec. al-XIX-lea¹⁴.

a/. Din moșul Nicola: moșnenii Lăzărești, Stăncești, Opreștești, Gheorghe zis Podeanu și Pătru Bălțeanu din Busești, cu cetașii și șefii lor (moșii cei mai apropiați, de la care purtau și numele).

b/. Din moșul Tudor: moșnenii Bădești, din Șipănești cu cetașii lor, moșnenii Iliești din Balta, Gheorghe vătășelu cu cetașii lui , ș.a.

c/. Din moșul Căciulat spătarul: moșnenii cireșeni ai cetei logofătului Ion Bobârsă (Bobârscheștii) și alții.

Documentele emise ulterior zapisului din 25 octombrie 1826, până la 1900, vor menționa existența și a altor cete de moșneni sau familii de moșneni anterioare anului 1826, despre care vom face mai apoi referiri.

¹⁰ Pentru moșneanul Lupu Buliga, ajuns căpitan și mare căpitan, agă și mare agă, menționăm capitolul I din lucrarea lui Mite Măneanu, *Repere istorice și culturale în Oltenia (...)*, articolele lui I.C.V. Obedeau, *În marginea unui hrisov. Ceva despre neamul Buliga Mehedințeanul*, în Arhivele Olteniei, V, 1925, nr. 28, p. 320-323; Radu Crețeanu, *Cine era Lupu Buliga, ctitorul Schitului Topolnița și ceva despre sfârșitul lui*, în Mitropolia Olteniei, XXI, 1969, nr.11-12, p.935-939; lucrarea lui Nicolae Stoicescu, *Dicționarul marilor dregători din Țara Românească și Moldova. Sec. XIV-XVII*, Editura Enciclopedică română, București, 1971, p. 132, 163.

¹¹ Arh. Naț. Drobeta Tr Severin, *Colecția documente*, XVIII/27, orig.

¹² Ibidem

¹³ D.I.R., II, p.361-362

¹⁴ Arh. Naț. Drobeta Tr Severin, *Colecția documente*, XVIII/27, orig.

Acum este binevenit și necesar, pentru momentul onomastic și genealogic 1826, să menționăm pe moșnenii și șefii de cete de moșneni din hotarul Balta care au semnat zăpisul de învoire din 25 octombrie 1826, unii din ei nefiind înscriși de Petre Neacșu în tablele întocmite de el la mijlocul secolului trecut¹⁵.

Au semnat: Costandin Băltianu ot Sfodea, popă; Iovan fiul popii Costandin popa; popa Costandin fiul popii Costandin Băltianu (Găină); Iovan Băltianu; Pătru Lăzărescu ot Balta; Mihai Lăzărescu; Ilie Lăzărescu; Nicolae fiul lui Ilie Lăzărescu; Iovan fiul lui Ilie Lăzărescu; Ion fiul lui Ilie Lăzărescu; Trăilă Stăncescu; Nicolae Stăncescu; Costandin Stăncescu; Iovan Stăncescu; Ion logofăt Bădescu; Nicolae Bădescu; (ginerile popii Băltianul Costandin); Nicolae Bădescu ot Șipănești; Nicolae Anițescu Bădescu; Gheorghe Anițescu; Neacșu; Dinu fiul lui; Raia Maga și Gheorghe Simionescu¹⁶.

Nu au semnat, dar erau menționați în conținutul zăpisului de învoire, Nicola Băltianul, Ion Bobârsca, cu cetașii lui, Nicola Burcu ot Cireșu, nepot al moșului Căciulat spătaru, Nicola moș al Străchineștilor¹⁷.

Folosind cu precădere informațiile păstrate de genealogia profană (tradiție) din zonă și împrejurimile în care moșnenii Bălteni au roit (Cireșu, Gornenți, Gornovița, Godeanu, Prejna, Sfodea, Costești, Izverna, Șipănești, Izvorul Bârzii, Malovăț ș.a.) și în care Petre Neacșu a întreprins cercetări, anchete pe teren și a consultat documente aflate la urmași ai foștilor moșneni (documente din 19 septembrie 1657, 6 iulie 1781, 25 iulie 1826, 25 octombrie 1826, posibil și altele), la mijlocul secolului trecut a întocmit, în scris, de mână, o primă variantă de table genealogice ale descendenților, apoi și o a doua variantă a acestora pornind de la moșul comun Pătru Medonia (Medonea)¹⁸.

Despre Pătru Medonea tradiția istorică locală cercetată și interpretată de Petre Neacșu susținea că acesta era bănățean, că s-ar fi născut pe la 1480 din oameni liberi (neaserviți) și ar fi trecut munții la Balta la vârsta deplinei maturități, în căutare de pământ liber și ferit de pericol de năvală și jaf turcesc. După un timp s-a reîntors, vremelnic, în Banat pentru probleme familiale, pentru ca apoi să revină la Balta nepopulată, să-și reia pământul și să-și reconstruiască vatra¹⁹.

¹⁵ A se vedea anexele: variantele I, a, b, c și II a,b,c și comparația între ele

¹⁶ Arh. Naț. Drobeta Tr Severin, *Colecția documente*, XVIII/27, orig. Petre Neacșu deținea acest document precum și cartea de alegere și hotărnicie a hotarului după moșii mari ai moșnenilor

¹⁷ Ibidem

¹⁸ Prima variantă s-a oprit relativ la generația de descendenți 1826, omițând descendenți și familii de moșneni neidentificați. Cea de a doua variantă, cu omisiuni ca și prima, pentru moșul moșnenilor Bălteni (Dumitrașco Iuzbașa) din care descindeau și Maria Neacșu și Necșuleștii, a fost completată și cu descendenți din perioada 1830-1900, neapelarea la cercetarea arhivelor fiind evidentă.

¹⁹ Arh. Naț. Drobeta Tr Severin, *Colecția documente*, XVIII/27/ Ipoteză emisă de P Neacșu este verosimilă din punct de vedere istoric și logic, legăturile de sânge și alianță între

Se cunoaște faptul că, la sfârșitul secolului al XV-lea și în prima jumătate a secolului al XVI-lea, Banatul a fost pe direcția principală de înaintare, cucerire, jaf și ocupare a oștilor otomane spre Ungaria și centrul Europei²⁰.

Teama de pericolul dușmănos, prădalnic și înrobitor al oștilor și cetelor otomane în și prin Banatul de Munte și de Câmpie, a determinat nevoia, desigur, ca populația bănățeană vecină vestului Tării Românești să se refugieze mai ales în zona de podiș și de munte a Mehedințiului, mai greu accesibilă și ferită de pericole.

Pătru Medonea, un astfel de bănățean, a fost cel care, odată venit la Balta s-a statornicit, și-a întemeiat familie și gospodărie, cu locurile natale și bănățenii lui continuând să aibă legături, aici putând să fi lăsat *rude, agoniseală și chiar urmași*²¹.

Socotim că venirea la Balta, ca adult matur, a avut loc cu cel puțin două decenii înainte de 30 iunie 1547,²² când Mircea Ciobanu (1545-1559), prin porunca sa domnească, nu a mai putut să-i dăruiască slugii sale Căciulat spătaru decât o parte din Balta, cealaltă parte aflându-se în stăpânirea lui Pătru Medonea mai dinainte, dobândită probabil de la Radu Paisie (Petru de la Argeș, 1535 -1545).

A. NEAMURI (TEIE) DE MOȘNENI DESCENDENTE DIN MOȘUL MARE DUMITRAȘCO IUZBAȘA

Primul document scris care îi atestă pe moșnenii din acest neam (tei) este un zăpis din 19 septembrie 1657, cu care Dumitrașco Iuzbașa (Bălțeanu) a cumpărat moșie în hotarul Cireșu²³.

Potrivit tradiției locale (genealogiei profane) acest Dumitrașco era fiul lui Iovan și nepot al lui Dinu, feciorul lui Pătru Medonea. Dumitrașco, ajuns iuzbașa (1657), a avut doi frați mai mari decât el: pe Tata Ion și pe Gherghină, fiecare din ei fiind întemeietori de neamuri (teie) de cete de moșneni și de șefi ai acestora.

populația din Banatul de Munte și Mehedinți fiind un adevăr axiomatic. Numele de Medonea provenea de la *med*, o băutură din miere fermentată.

²⁰ În anul 1482 o incursiune otomană a fost înfrântă de oastea comitelui Pavel Chinezu la asediul cetății Timișoarei. În aprilie 1479 o incursiune de jaf și pradă otomană a avut loc în sudul Transilvaniei, o armată condusă de Ștefan Bathory și Pavel Chinezu înfrângându-i pe invadatori. O victorie similară a avut loc în anul 1495. În 29 august 1526, la Mohacs, turcii înving armata ungară și în 8 septembrie același an, ocupă Buda. În anul 1524 cetatea Orșovei (Râșava) a fost cucerită de turci, iar la 26 iulie 1552 turcii au cucerit Timișoara, iar Banatul și o parte din Crișana au fost transformate în pașalâc otoman.

²¹ În tabla descendenților lui Pătru Medonea, folosind informații aparținând tradiției locale, P. Neacșu a înscris ca feciori ai săi fără urmași pe Pătru, Nicola și Tudor. E posibil ca aceștia să fi fost copiii lui Pătru Medonea dintr-o altă căsnicie, rămași în Banat (A se vedea tablele variante I a, I b și I c).

²² D.I.R., II, p. 361-362. Pornind de la data acestui document (1547), se poate specula că Pătru Medonea a venit la Balta pe la vârsta de 35 de ani și că se născuse la sfârșitul sec. XV și începutul sec. XVI.

²³ Document depistat de Radu Crețeanu la o persoană fizică

Tata Ion a fost moșul Vâjaicilor, continuați de la mijlocul secolului XIX, de familiile Trifu²⁴.

De asemenea, Tata Ion a fost moșul Buleicilor, continuați, de la începutul secolului XIX de neamul Zoicanilor²⁵.

Gherghina, fratele lui Tata Ion, a avut doi fii: pe Mihăilă și pe Costandin. Mihăilă a avut doi copii: pe Anița și pe Costandin vătafu; Costandin l-a avut pe Iovan care nu a avut urmași.

Anița, fiica lui Mihăilă al lui Gherghină, a fost întemeietoarea moșnenilor Anițești, iar Costandin vătafu, fratele Aniței, căsătorind pe fiica sa, Maria, cu Neacșu²⁶, a întemeiat neamul Necșeștilor.

Cel de al treilea frate (mezinul lui Iovan al lui Dinu) a avut doi băieți: pe Ion al lui Dumitrașco și pe Costandin al lui Dumitrașco. Ion a fost tatăl popii Costandin, întemeietorul moșnenilor Bălteni, la sfârșitul secolului XVIII.

La rândul lui Costandin, fiul lui Dumitrașco iuzbașa a avut urmași pe Sotir Duncea²⁷ și pe Iovan. Sotir Duncea provenea dintr-o familie veche de moșneni fruntași și a intrat în neamul Băltenilor prin alianță, întemeind o ramură a neamului Băltenesc, în secolele XIX și XX.

Dumitrașco iuzbașa, adică căpitan peste o sută de fustași (ostași de pază pe granița de vest a Țării Românești), a trăit și s-a afirmat dintre și cu moșnenii din vestul Mehedințiului, relativ în aceeași perioadă cu Lupu Buliga Mehedințeanu, în cursul secolului al XVIII -lea.

Vestit pentru ascensiunea sa militară, pentru faptele sale în calitate de comandant de detașament de supraveghere și pază pe granița de vest a țării, posibil sub și în colaborare cu căpitanul, marele căpitan, apoi aga Lupu Buliga, ca și pentru suprafețele de pământ cumpărate și lăsate obștei de moșneni Balta²⁸, Dumitrașco iuzbașa a fost ales și reținut de moșnenii bălteni drept moșul mare din care se trag, deși, după cum am arătat, el a mai avut doi frați mai mari, dar care nu s-au distins ca el.

La 25 octombrie 1826, potrivit zapisului de învoire semnat de toți reprezentanții moșnenilor descendenți din feciorii lui Pătru Medonea, moșnenii Anițești au fost reprezentați de Mihai și Gheorghe Anițescu²⁹. Mihai era fiul lui Costache Anița, iar Gheorghe era fiul Aniței.

²⁴ A se vedea anexa: varianta a -II -a

²⁵ Vom reveni cu prezentarea neamului Zoicanilor

²⁶ Idem, pentru Necșești

²⁷ Idem, pentru Duncești și familia Lupu Buliga, rudă prin alianță, cu bătrânul Duncea și colaboratori cu iuzbașa (căpitan)

²⁸ Înscrisul din 25 iulie 1826 menționează că Dumitrașco iuzbașa cumpărase moșie la Tarovăț, unde se aflau popa Vasile Mitrescu cu ceata lui și alți moșneni cu același moș mare ca și cel al Băltenilor. (Documentul s-a păstrat de către Ana Stuparu din Izvorul Bârzii, născută Lăzărescu la Balta). Cumpărăturile lui Dumitrașco iuzbașa sunt menționate și de zapisul de învoire din 25 octombrie 1826 (Arh. Naț. Drobeta Turnu Severin, *Colecția documente*, XVIII/27)

²⁹ N. Chipurici, *Un secol din viața satelor mehedințene 1800-1907*, București, 1982, p. 57, reg. 79.

Spița Neacșu, pe care am menționat-o, există încă la începutul secolului al XVIII-lea, la 1727, între gornicii recenzați la Gornovodița (cătun lângă Balta) figurând și Vintilă, fiul lui Neacșu³⁰.

La 25 octombrie 1826 moșnenii Necșești au fost reprezentați de Dinu, fiul lui Neacșu și al Mariei, fiica lui Costandin vâtafu³¹.

Maria Neacșu a avut și o fiică, pe Ioana Neacșu, care a fost căsătorită cu Radu Zoican, împreună având, după cum vom arăta la neamul Zoicanilor, mai mulți copii, nepoți și strănepoți, până în prezent.

Dinu Neacșu a avut doi copii: pe Dinu și pe Ion. La rândul lui Dinu D. Neacșu a avut pe Florica, iar Ion D. Neacșu pe Maria.

Dar existența la Balta, în perioada interbelică și după, a învățătorului Petre Neacșu, dovedește că și după Dinu D. Neacșu și Ion D. Neacșu, descendența lor în linie masculină a continuat.

Neamul Zoicanilor, înrudit cu cel al Necșuleștilor prin alianță (Radu Zoican căpitanul s-a căsătorit cu Ioana Neacșu) este atestat documentar încă de la începutul secolului al XVIII-lea.

În *Catastihul de conscriptione sud <stvo> Mehedinți* din 1727³² au fost recenzați și Lupu și Barbu, fiii Zoicăi. Este posibil ca această Zoica să fi fost căsătorită cu Lupu, fiul Stanei, fata lui Gheorghe Buleac³³, Zoica impunând numele de Zoican. Din acest mariaj, sau dintr-un al doilea mariaj, Zoica a avut patru copii: pe Ghiță, pe Dinu, o fată (probabil dată Drăguleștilor), și pe Radu Zoican, unul dintre căpitaniii lui Tudor Vladimirescu.

Pe linie masculină Ghiță Zoican a avut doi băieți: pe Costandin (Nebunul) și pe Dumitru.

Un document din 30 mai 1845 menționează pe un Dumitru Udriște Zoican în conflict de posesie cu vecinii săi moșneni³⁴.

Numele de Udriște posibil să fi fost prenumele tatălui, adică al soțului Zoicăi (?) Sau acest Dumitru a fost un strănepot al Zoicăi (?) Nu putem ști.

Fratele lui Ghiță Zoican, Dumitru, a avut patru copii: pe Gheorghe Zoican, pe Stana (căsătorită Paulescu, la Gornenți) pe Costandin Zoican (poreclit Târziu)³⁵ și încă un băiat cu nume neidentificat.

Nepoții lui Ghiță Zoican din partea fiului său Costandin (Nebunul) au fost Costandin din Prejna, Dumitru, și o fată căsătorită Burcan. Zardea, Ion și Dumitrache Zoican au fost copiii lui Dumitru Gh. Zoican.

Gheorghe Ghiță Zoican a avut copii pe Elena (căsătorită Paulescu la Gornenți), pe Dincă, pe Marina (căsătorită Mazilu) pe Maria (căsătorită Bredu), pe Anița (căsătorită Gheață), pe Nicolae și pe Ioniță.

³⁰ Arh. Naționale Sibiu, *Catastih de conscriptione sud. (stvo) Mehedinți*, L1-5, nr. 209, 133p.

³¹ Nicolae Chipurici, *Un secol...*, p.57, reg.79

³² Ibidem

³³ A se vedea tabla varianta I

³⁴ Arh. Naț. Drobeta Tr Severin, *Fond Tribunalul Mehedinți*, ds. 55/1846, f. 314

³⁵ La 6 februarie 1887 Costandin D. Zoican, preot, era în viață la Balta (Arh. Naț. Drobeta Tr Severin, *Fond Tribunalul Mehedinți*, ds. 52/1887, f. 44)